

Denumirea proiectului:

**« LUCRARI DE EFICIENTIZARE ENERGETICA LA SCOALA
GIMNAZIALA BARSA »**

ANALIZA COST-BENEFICIU

5.6 Analiza financiară și economică aferentă realizării lucrărilor de intervenție

a) prezentarea cadrului de analiză, inclusiv specificarea perioadei de referință și prezentarea scenariului de referință;

Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor este o preocupare cu o amploare din ce în ce mai mare în ultimii ani, pe fondul politicilor naționale și internaționale.

Această tendință se evidențiază atât în practicile de proiectare cât și în legislația în vigoare.

În acest sens inițiativa primăriilor de a eficientiza energetic clădirile publice aflate în proprietate este binevenită.

Intervențiile de acest fel duc la reducerea consumului termo-energetic, reducerea emisiilor de CO₂, scăderea costurilor de întreținere și crearea unui confort crescut în clădirile asupra cărora se intervine.

Durata prevăzută de realizare a investiției este de **24 luni**.

Analiza s-a făcut pentru o perioadă de 2 ani de realizare a investiției și 15 ani de operare a investiției.

b) analiza cererii de bunuri și servicii care justifică necesitatea și dimensionarea investiției, inclusiv prognoze pe termen mediu și lung;

Sectorul energetic se află pe unul dintre primele locuri în agenda de reformă a Uniunii Europene. Cel de-al treilea obiectiv al Strategiei Europa 2020, “Schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei”, propune creșterea cu 20% a eficienței energetice, creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă cu până la 20%, precum și reducerea cu minim 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile înregistrate în 1990. Unul din documentele programatice prin care se dorește alinierea țării noastre la țintele Uniunii este “Planul Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice”. Acesta propune ca obiectiv general realizarea unei economii de energie primară de 10 milioane TEP la nivelul anului 2020, respectiv o reducere a consumului de energie primară de 19%. Mecanismul evoluției economico-sociale a României din ultimii ani are în componență și un procent semnificativ reprezentat de consumul de energie și structura acestuia. Importanța acestui segment se dezvoltă și pe fondul creșterii constante a consumului de energie primară în raport cu “îmbătrânirea” segmentului de construcții existente, recunoscut și la nivel mondial ca unul dintre cei mai mari consumatori de energie și generator major de gaze cu efect de seră după cel industrial. În pofida descoperirii unor noi resurse de energie, în special zăcăminte de gaze naturale, factorul politic și infrastructura extractivă învechită determină un contrabalans insuficient al producției față de consum,

cel puțin în ceea ce privește orizontul mediu de timp. Și tot în ceea ce privește situația pe termen mediu, intra aici în discuție sursele regenerabile de energie. O alternativă viabilă în țările vestice, sursele regenerabile au, pentru nivelul țării noastre, costuri ridicate de valorificare. În consecință, acest tip de resurse nu pot să suplinească producția internă de energie, fapt care conduce inevitabil la creșterea importurilor.

Din cele de mai sus se deduce importanța unor măsuri de eficientizare energetică implementate, după logica situației existente, în sectoarele unde funcționează cei mai mari consumatori: industrie și clădiri existente (locuințe și sedii administrative). În ceea ce privește clădirile publice, Directiva 2012/27/UE subliniază importanța măsurilor de creștere a performanței energetice la clădirile existente, deținute sau ocupate de administrația publică. În România, din suprafața totală a clădirilor nerezidențiale (67.200.000 m²), aproximativ 27000000 m² reprezintă suprafața clădirilor aparținând administrației publice locale. Potrivit Planului Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice, programul de reabilitare termică stabilit la nivel național pentru respectivele clădiri își propune realizarea unei economii medii anuale de aproximativ 11600 TEP.

Nu în ultimul rând, este știut faptul că dezvoltarea durabilă este construită și pe folosirea eficientă a surselor regenerabile de energie, efectele fiind vizibile la capitolele: scăderea emisiilor de carbon, protecția mediului, protejarea biodiversității, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice.

c) analiza financiară; sustenabilitatea financiară;

Principalul obiectiv al analizei cost-beneficiu financiară este de a calcula indicatorii performanței financiare a proiectului (profitabilitatea sa).

Analiza financiară va evalua în special:

a) profitabilitatea financiară a *investiției* și a *contribuției proprii investite* în proiect determinate cu indicatorii VNAF/C (venitul net actualizat calculat la total valoare investiție) și RIRF/C (rata internă de rentabilitate calculată la total valoare investiție).

b) durabilitatea (sustenabilitatea) financiară a proiectului în condițiile intervenției financiare din partea fondurilor structurale.

Durabilitatea financiară a proiectului trebuie evaluată prin verificarea fluxului net de numerar cumulat (neactualizat). Acesta trebuie să fie pozitiv în fiecare an al perioadei de analiză. La determinarea fluxului de numerar net cumulat se vor lua în considerare toate costurile (eligibile și ne-eligibile) și

toate sursele de finantare (atat pentru investitie cat si pentru operare si functionare, inclusiv veniturile nete).

Metodologia folosita în analiza financiară este cea a fluxurilor de numerar actualizate. Aceasta presupune următoarele ipoteze generale:

- Numai intrările și ieșirile de numerar sunt luate în considerare (amortizarea, rezervele și alți indicatori non-banesti sunt excluși din analiză)
- Rata de actualizare pentru analiza financiară este de 4%
- Valoarea reziduala care este calculata ca fiind valoarea ramasa neamortizata la finalul perioadei de analiza

Valoarea Actualizată Netă (VNA sau VAN)

După cum o va demonstra matematic și formula de mai jos, VAN indică valoarea actuală – la momentul zero – a implementării unui proiect ce va genera în viitor diverse fluxuri de venituri și cheltuieli.

$$VAN = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t} + \frac{VR_n}{(1+k)^n} - I_0$$

Unde:

CF_t = cash flow-ul generat de proiect în anul "t" – diferența dintre veniturile și cheltuielile efective

VR_n = valoarea reziduală a investiției în ultimul an de analiză

I_0 = Investiția necesară pentru implementarea proiectului.

Rata internă de rentabilitate (RIR)

RIR reprezintă rata de actualizare la care VAN este egală cu zero. Astfel spus, aceasta este rata internă de rentabilitate minima acceptata pentru proiect, o rata mai mica indicand faptul ca veniturile nu vor acoperi cheltuielile.

Raportul Beneficiu/Cost (B/C)

Raportul beneficiu-cost este un indicator complementar al VAN, comparând valoarea actuală a beneficiilor viitoare cu cea a costurilor viitoare, inclusiv valoarea investiției:

$$\text{Raportul B / C} = \frac{VP(I)_0}{VP(O)_0}$$

Unde:

$VP(I)_0$ = valoarea actualizata a intrarilor de fluxuri financiare generate de proiect in perioada analizata (inclusiv valoarea reziduala)

$VP(O)_0$ = valoarea actualizata a iesirilor de fluxuri financiare generate de proiect in perioada actualizata (inclusiv costurile investitionale)

Se calculează ca raport între totalul încasărilor și totalul plăților efectuate în anul respectiv. Raportul cost beneficiu trebuie să fie mai mare sau egal ca 0 pentru ca proiectul să fie considerat viabil în viitor și mai mic ca 1 pentru a considera intervenția necesară.

Orizontul de timp

Orizontul de timp reprezintă numărul maxim de ani pentru care se fac previziuni.

Durata prevăzută de realizare a investiției este de 24 luni.

Analiza s-a făcut pentru o perioadă de 2 ani de realizare a investiției și 15 ani (de operare ai investiției).

Analiza financiară cuprinde următoarele sub-capitole:

- a. Cheltuielile de exploatare
- b. Veniturile totale
- c. Randamentul financiar asupra investiției : RIRF/C și VNAF/C
- d. Sustenabilitatea financiară

a. Prognoza cheltuielilor

Scenariul 1+ Scenariul 2

Cheltuieli de exploatare	Ani de exploatare														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Cheltuieli cu utilitatile- apa si canalizare	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Cheltuieli cu utilitatile- energie electrica	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
Cheltuieli cu utilitatile- incalzire	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Cheltuieli cu intretinerea si reparatiile	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
TOTAL CHELTUIELI DE EXPLOATARE	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000

b. Prognoza veniturilor totale

Scenariul 1+ Scenariul 2

Veniturile sunt reprezentate de alocari de la bugetul local pentru acoperirea cheltuielilor de exploatare

Venituri	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Venituri (subventii din bugetul propriu)	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
TOTAL VENITURI	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000

c. Randamentul financiar asupra investiției : RIRF/C si VNAF/C

Scenariul 1

	Total investitie	Anul 1 de investitie	Anul 2 de investitie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Venituri				62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	
Total venituri		0	0	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	
Cheltuieli de exploatare				62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	
Cheltuieli totale cu investitia	4.321.670	1.296.501	3.025.169	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Total cheltuieli		1.296.501	3.025.169	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	
Valoarea reziduala																		3.025.169	
Flux de numerar net / V operational net		-1.296.501	-3.025.169	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.025.169

Rata de actualizare	4%
---------------------	----

	Anul 1 de investitie	Anul 2 de investitie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Venituri actualizate	0,00	0,00	57.322,49	55.117,77	52.997,86	50.959,48	48.999,50	47.114,90	45.302,79	43.560,38	41.884,98	40.274,02	38.725,02	37.235,59	35.803,46	34.426,40	1.648.264,83
Cheltuiiri actualizate	1.296.501,05	2.908.816,46	57.322,49	55.117,77	52.997,86	50.959,48	48.999,50	47.114,90	45.302,79	43.560,38	41.884,98	40.274,02	38.725,02	37.235,59	35.803,46	34.426,40	33.102,31
Total venituri actualizate	2.277.989,47																
Total cheltuieli actualizate	4.868.144,45																
B/C	0,47																
RRF/C	-2,30%																
VFNA/C	-2.490.533,64																

COEFICIENTI DE ACTUALIZARE LA O RATA DE 4%	4,00%	ANUL CURENT la care fac actualizarea	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
			1	0,9615	0,9246	0,8890	0,8548	0,8219	0,7903	0,7599	0,7307	0,7026	0,6756	0,6496	0,6246	0,6006	0,5775	0,5553

Se observă ca RRF/C < 4% (rata de actualizare) , VFNA/ C este negativ și raportul beneficiu –cost este mai mare decât 0, dar mai mic decât 1.

RRF/C se situează sub pragul de rentabilitate de 4%. Acest lucru arată ca rentabilitatea financiară a capitalului investit este negativă; analiza financiară demonstrează necesitatea acordării finanțării publice, care sa susțină obținerea unui cash-flow pozitiv al proiectului.

Conform metodologiei în vigoare vizând fundamentarea proiectelor de investiții de acest tip, sunt întrunite condițiile pentru a susține necesitatea finanțării publice.

Pentru ca un proiect sa necesite intervenție financiară din partea fondurilor publice, VFNA/C a investiției trebuie sa fie negativă, iar RRF/C a investiției mai mică decât rata de actualizare (4%). Valorile calculate pentru indicatorii financiari ai acestei investiții se conformează acestor reguli, ceea ce înseamnă că proiectul are nevoie de finanțare publică pentru a putea fi implementat

Scenariul 2

	Total investitie	Anul 1 de investitie	Anul 2 de investitie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Venituri				62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Total venituri		0	0	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Cheltuieli de exploatare				62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Cheltuieli totale cu investitia	5.045.245	1.513.573	3.531.671	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total cheltuieli		1.513.573	3.531.671	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Valoarea reziduala																		3.531.671
Flux de numerar net / V operational net		-1.513.573	-3.531.671	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Rata de actualizare	4%
---------------------	----

	Anul 1 de investitie	Anul 2 de investitie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Venituri actualizate	0,00	0,00	57.322,49	55.117,77	52.997,86	50.959,48	48.999,50	47.114,90	45.302,79	43.560,38	41.884,98	40.274,02	38.725,02	37.235,59	35.803,46	34.426,40	1.918.690,55
Cheltuiiri actualizate	1.513.573,46	3.395.837,89	57.322,49	55.117,77	52.997,86	50.959,48	48.999,50	47.114,90	45.302,79	43.560,38	41.884,98	40.274,02	38.725,02	37.235,59	35.803,46	34.426,40	33.102,31
Total venituri actualizate	2.548.415,18																
Total cheltuieli actualizate	5.572.238,30																
B/C	0,46																
RRF/C	-2,30%																
VFNA/C	-2.907.522,23																

COEFICIENTI DE ACTUALIZARE LA O RATA DE 4%	4,00%	ANUL CURENT la care fac actualizarea	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
			1	0,9615	0,9246	0,8890	0,8548	0,8219	0,7903	0,7599	0,7307	0,7026	0,6756	0,6496	0,6246	0,6006	0,5775	0,5553

d. Sustenabilitatea financiară

Scenariul 1

	ANI																
	Anul 1 de investitie	Anul 2 de investitie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Total intrari de numerar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alocari de la bugetul local si de stat			62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Total intrari de numerar din finantarea proiectului	4.321.670	1.296.501	3.025.169	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finantarea nerambursabila																	
Contributia solicitantului																	
Contributia solicitantului TVA																	
TOTAL SURSE DE FINANTARE	1.296.501	3.025.169	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Costurile de investitie a proiectului	1.296.501	3.025.169															
Plati TVA aferent investitiei																	
Total iesiri de numerar			62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Rambursare credite																	
Alte iesiri de numerar																	
TOTAL IESIRI	1.296.501	3.025.169	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
TOTAL FLUX DE NUMERAR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL FLUX NET DE NUMERAR CUMULAT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Din tabelul de calcul al sustenabilității se observă că fluxurile de numerar nete cumulate sunt pozitive pe durata întregii perioade de previziune, de unde rezultă că proiectul nu întâmpină riscul unui deficit de numerar care să pună în pericol realizarea sau operarea investiției, demonstrându-se astfel sustenabilitatea investiției.

Scenariul 2

	ANI																
	Anul 1 de investitie	Anul 2 de investitie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Total intrari de numerar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alocari de la bugetul local si de stat			62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Total intrari de numerar din finantarea proiectului	5.045.245	1.513.573	3.531.671	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finantarea nerambursabila																	
Contributia solicitantului																	
Contributia solicitantului TVA																	
TOTAL SURSE DE FINANTARE	1.513.573	3.531.671	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Costurile de investitie a proiectului	1.513.573	3.531.671															
Plati TVA aferent investitiei																	
Total iesiri de numerar			62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
Rambursare credite																	
Alte iesiri de numerar																	
TOTAL IESIRI	1.513.573	3.531.671	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
TOTAL FLUX DE NUMERAR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL FLUX NET DE NUMERAR CUMULAT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

d) analiza economică; analiza cost-eficacitate;

Analiza economica- nu este cazul, investitia propusa nu este o investitie majora .

Analiza cost-eficacitate (ACE) constă în compararea alternativelor de proiect care urmăresc obținerea unui singur efect sau rezultat comun, dar care poate diferi în intensitate. Aceasta are ca scop selectarea aceluși proiect care, pentru un nivel dat al rezultatului, minimizează valoarea netă actualizată a tuturor costurilor, sau, alternativ, pentru un cost dat, maximizează nivelul rezultatului. Rezultatele ACE sunt folositoare pentru acele proiecte ale căror beneficii sunt dificil, dacă nu imposibil, să fie evaluate, în timp ce costurile pot fi determinate cu mai multă certitudine.

In cazul investitiei analizate beneficiile sunt multiple. Printre aceste beneficii amintim:

- valorificarea potențialului turistic, cultural-istoric și natural,
- promovarea identității multi-culturale în scopul dezvoltării economice, a creșterii competitivității și atractivității,
- dezvoltarea accesibilității și creșterea calității serviciilor educationale,
- dezvoltarea durabilă prin promovarea politicilor de eficiență energetică, utilizarea resurselor regenerabile în clădirile publice

In scenariul 1 costul investitiei este de 4321670,17 lei iar in al doilea scenariu costul investitiei este de 5045244,87 lei.

Astfel se observe ca acelasi rezultat se obtine ,in cazul scenariului 1 cu o valoare a investitiei cu mult mai mica.

Mai mult, analizand si indicatorii financiari se observa ca RIR si VAN au valori mai benefice pentru fezabilitatea investitiei in cazul Scenariului 1.

Analiza de senzitivitate

Analiza de senzitivitate este o tehnica prin care se investigheaza impactul modificarii unor factori asupra principalilor indicatori ai proiectului. In mod normal, se analizeaza numai variatiile nefavorabile ale acestor variabile critice.

Scopul analizei de senzitivitate este de:

- 1.A contribui la identificarea variabilelor cheie cu influență importantă asupra costurilor și beneficiilor generate de proiect
- 2.A investiga consecințele unor modificari nefavorabile ale acestor variabile-critice
- 3.A evalua dacă deciziile ce vor fi luate în cadrul proiectului pot fi afectate de aceste schimbări
- 4.A identifica acțiunile de prevenire sau limitare a posibilelor efecte nefavorabile asupra proiectului.

Concluzia analizei cost-beneficiu se bazează pe un singur set de valori pentru fiecare factor sau variabilă. Un număr de factori s-ar putea însă schimba pe parcursul proiectului și este necesar să testăm cât de sensibile sunt valorile de eficiență a proiectului (VNA, RIR) la modificări ale valorilor acestor factori.

Analiza de sensibilitate are ca obiectiv identificarea variabilelor critice care pot afecta performanța financiară a proiectului. Se analizează modul în care variația acestora, în plus sau în minus, după caz, influențează indicatorii calculați în cadrul analizei financiare. În literatura de specialitate se apreciază că un proiect este sensibil din punct de vedere financiar dacă variația cu 1% a variabilelor critice afectează cu cel puțin 5% valoarea actualizată netă (VNA). În mod logic, cele mai importante variabile economice sunt:

- Valoarea investiției
- Veniturile
- Cheltuielile de exploatare

Rezultatele sunt prezentate în următorul tabel:

Scenariul 1

	Situatie de baza- fara modificari a variabilelor critice	Investitia creste cu 1 %	Cheltuielile cresc cu 1 %	Veniturile scad cu 1 %	Combinatia- Investitia creste cu 1 %, veniturile scad cu 1 % si cheltuielile cresc cu 1 %
VAN	-2.490.533,64	-2.530.969,39	-2.496.906,98	-2.496.906,98	-2.543.716,06
RIR	-2,30%	-2,37%	-2,32%	-2,32%	-2,40%
% modificare in VAN		1,624	0,256	0,256	2,135

S-a operat atât cu modificarea fiecărei variabile critice în parte, precum și cu combinația acestora (presupus a fi cel mai nefavorabil caz). Se observă că proiectul are o sensibilitate foarte redusă la modificarea fiecăreia din cele trei variabile critice. Astfel, creșterea/scăderea cu 1% a tuturor variabilelor nu crează o modificare substanțială a VAN de 5%.

Scenariul 2

	Situatie de baza- fara modificari a variabilelor critice	Investitia creste cu 1 %	Cheltuielile cresc cu 1 %	Veniturile scad cu 1 %	Combinatia- Investitia creste cu 1 %, veniturile scad cu 1 % si cheltuielile cresc cu 1 %
VAN	-2.907.522,23	-2.954.728,10	-2.913.895,56	-2.913.895,56	-2.967.474,78
RIR	-2,30%	-2,37%	-2,32%	-2,32%	-2,40%
% modificare in VAN		1,624	0,219	0,219	2,062

e) analiza de riscuri, măsuri de prevenire/diminuare a riscurilor.

Analiza de risc scoate în evidență principalele riscuri la care este supus proiectul, precum și măsurile de prevenire și soluționare a situațiilor nedorite, în cazul în care acestea survin. Categoriile de riscuri avute în vedere în ceea ce privește implementarea proiectului sunt urmatoarele :

Riscuri	Masuri de combatere a riscurilor
<p>Riscul de depășire a valorii investiției prevăzute Duratele prevăzute pentru derularea diverselor etape ale proiectului pot conduce la situația în care estimarea bugetului proiectului să nu mai fie actuală.</p>	<p>Bugetul estimativ realizat a ținut cont de aceste riscuri, utilizându-se prețuri actuale, care nu vor suferi schimbări semnificative în intervalul de timp până la demararea implementării proiectului.</p>
<p>Riscul de scădere a veniturilor Dacă beneficiarul nu are prevăzuți banii necesari acoperirii cheltuielilor neeligibile în Bugetul propriu există riscul de nefinalizare a investiției . Dacă beneficiarul nu are prevăzuți banii necesari acoperirii cheltuielilor cu întreținerea și mentenanța investiției in Bugetul propriu există riscul de</p>	<p>Bugetul propriu va asigura în fiecare an veniturile necesare acoperirii cheltuielilor cu derularea implementării proiectului, iar mai apoi va asigura veniturile necesare acoperirii cheltuielilor cu întreținerea și mentenanța investiției.</p>

Riscuri	Masuri de combatere a riscurilor
neîndeplinire a clauzelor contractuale prevăzute în Contractul de finanțare pentru perioada de monitorizare.	
Riscul de creștere a costurilor Pe parcursul operării investiției este posibil să crească costurile (cu întreținerea și mentenanța investiției)	În determinarea costurilor medii pe parcursul operării investiției s-au luat în calcul date statistice de la lucrări similare din localitate și din județ.
Riscul de întârziere Există riscul ca perioada prevăzută pentru finalizarea proiectului să nu poată fi respectată din motive mai mult sau mai puțin obiective.	Considerarea în realizarea graficului de implementare a unor durate acoperitoare pentru activitățile prevăzute.
Riscul tehnologic Este reprezentat de posibilitatea ca soluția tehnologică aleasă să devină inadecvată datorită uzurii morale până la finalizarea implementării proiectului.	Selectarea atenta și pe baza unor criterii științifice riguroase a echipamentelor , ceea ce va asigura noutatea și actualitatea tehnologiei realizate
Riscul de management Posibilitatea ca managementul proiectului să nu poată fi asigurat în mod eficient, ceea ce va conduce la întârzieri în derularea proiectului și poate chiar conduce la nerespectarea termenului de execuție prevăzut.	Managementului de proiect va fi asigurat de o echipă care are experiența necesară asigurării unui management de proiect adecvat.

Intocmit,